آینه

ایران

یادداشت: «آیا برداشت‌ها درست و حرفه‌ای بود؟»؛ پرویز اسماعیلی

پس از مصاحبه رییس‌جمهوری با شبکه سی‌ان‌ان آمریکا و پاسخ ایشان به سوالی که «کریستین امانپور» درباره تعدادی از روزنامه‌نگاران دوتابعیتی بازداشت‌شده مطرح کرد، برخی رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران انتقاداتی را مطرح کردند. رسانه‌های فارسی‌زبان خارج کشور هم عمدتا این گزاره را بزرگ کردند که روحانی گفته است «در ایران روزنامه‌نگار زندانی نداریم.» یا «روحانی وجود روزنامه‌نگاران زندانی در ایران را تکذیب کرد.» یا اینکه «انتقاد روزنامه‌نگاران از روحانی به‌دلیل تحریف و انکار واقعیت»... . سوال خانم کریستین امانپور مشخصا در خصوص چند روزنامه‌نگار دوتابعیتی (از جمله روزنامه‌نگاران واشنگتن‌پست و به‌ویژه جیسون رضاییان) بود و چنانچه مشاهده می‌شود پاسخ رییس‌جمهوری نیز دقیقا در همین جهت است و اشاره می‌شود: «...افرادی که شما نام بردید یا افراد دیگری که مورد اتهام هستند...، البته دوتابعیتی‌ها از نظر ما ایرانی محسوب می‌شوند...»... آیا از این عبارت که «من فکر نمی‌کنم فردی (از افراد ذکر شده در سوال) به‌خاطر روزنامه‌نگاری یا به‌خاطر فعالیت رسانه‌ای دستگیر شده باشد»، می‌توان چنین نتیجه گرفت و تیتر زد که «روحانی: در ایران روزنامه‌نگار زندانی نداریم»؟! ... آیا اگر قرار باشد افراد «به‌خاطر روزنامه‌نگاری» دستگیر شوند، به معنی این نخواهد بود که رییس‌جمهوری به‌عنوان پاسدار اجرای قانون اساسی و نیز یک حقوقدان قبول دارد که روزنامه‌نگاری جرم است؟! که حتما اینگونه نیست.

«دادگاه بنزین آلوده در انتظار وزیر اسبق نفت»

وزیر اسبق نفت دولت محمود احمدی‌نژاد و نماینده فعلی تهران در مجلس با شکایت سه‌وکیل دادگستری در خصوص بنزین‌های آلوده برای ادای توضیحات به شعبه۱۵ بازپرسی دادسرای کارکنان دولت احضار شد. به گزارش خبرنگار قضایی «ایران»، حدود سه‌ماه قبل این احضاریه از سوی دستگاه قضا به هیات‌رییسه مجلس ارسال شده است، تا به رییس کمیسیون انرژی مجلس ابلاغ شود. مصطفی ترک‌همدانی وکیل پایه‌یک دادگستری و یکی از شاکی‌های وزیر اسبق وزارت نفت در این درباره به خبرنگار «ایران» گفت: «پیرو شکایتی که اینجانب به همراه دونفر از همکارانم یعنی «پیمان حاج‌محمود عطار» و «علیرضا دقیقی» از وزیر پیشین نفت در رابطه با تولید بنزین آلوده در شعبه۱۵ بازپرسی دادسرای کارکنان دولت مطرح کرده بودیم، بازپرس پرونده اقدام به استعلام‌های لازم از وزارت بهداشت و سازمان حفاظت از محیط‌زیست در این راستا کرد و با وصول پاسخ این سازمان‌ها، اخیرا نامبرده از سوی بازپرس به دادگاه احضار شده است. گفتنی است، با اعلام این احضاریه و وصول آن به وزیر پیشین نفت، وی باید به شعبه۱۵ بازپرسی کارکنان دولت مراجعه کند، تا به سوال‌های بازپرس پرونده در مورد شکایت‌های مطروحه پاسخ دهد، اما تاکنون نامبرده به دادسرا مراجعه‌ای نداشته است که دلیل آن معلوم نیست.»

اعتماد

یادداشت: «فقدان حرفی برای بیان»؛ ثمینا رستگاری

سال‌ها پیش یکی از روشنفکران در ویژه‌نامه‌ای که با موضوع آزادی بیان منتشر شده بود نکته‌ای بحث‌برانگیز نوشت مبنی بر اینکه «خیلی از ما حتی اگر آزادی بیان داشته باشیم حرف مهمی برای بیان‌کردن نداریم»... همین چندروز پیش یکی از اعضای حزب اعتماد ملی در مصاحبه‌اش به وجود گروهی در دولت اشاره کرده بود که عمدا در کار دولت کارشکنی می‌کنند و حتی گفته‌اند در صورت تمایل می‌توانند دولت را فلج کنند. این حرف، عکس یک، روزنامه‌ای هم شد. اما برای هیچ‌کس پیگیری این حرف مهم نبود. اینکه این افراد چه کسانی هستند؟ چه کسی باید آنها را شناسایی کند؟ آیا با آنها برخورد می‌شود یا اینکه تهدید فلج‌کردن دولت تا پایان کار دولت روحانی به قوت خودش باقی خواهد ماند؟ نکاتی است که نمی‌توان از آن گذشت و درصورت درست‌بودن این اظهارنظر همه کارها و بحث‌های دیگر همانند نقش ایوان بیهوده به‌نظر می‌رسد. مثال‌هایی از این قبیل در رسانه‌ها بسیار است اما گویی بی‌حسی و تغافلی در ما به وجود آمده یا باور بی‌تاثیربودن آنچنان در ذهن ما رسوخ کرده که نقش تماشاچی داشتن بیشترین کاری است که می‌توانیم قبول کنیم. شاید هم یکی از آفات تبدیل‌شدن هر فرد به یک رسانه این است که دیگر مخاطبی وجود ندارد و همه رسالت رسانه‌ای را برعهده گرفته‌اند.

جوان

یادداشت: «تجدید دوم ژنو برای ایران مناسبت است یا آمریکا؟»؛ نادر ساعد

تمدید شاید نتواند برای ایران گزینه‌ای مطلوب باشد. زیرا دستیابی به اهداف راهبردی از این توافق یعنی لغو تحریم‌ها و همچنین دوره زمانی عادی‌شدن مساله هسته‌ای ایران را به تاخیر می‌اندازد. از طرف دیگر، آمریکا در این دوره زمانی در راستای حصول توافق انگیزه‌های مضاعفی به‌ویژه در ارتباط با محیط داخلی و انتخابات کنگره دارد.

رییس قوه‌قضاییه:

عزم جمهوری اسلامی در مبارزه با «فساد» جزم است

ایسنا: آیت‌الله آملی‌لاریجانی با انتقاد از بزرگنمایی فساد توسط برخی رسانه‌ها گفت: «این یک کار غیرمنصفانه است که پرونده هنوز در دادسراست ولی روزنامه‌های زنجیره‌ای می‌آیند اسم فردی را مطرح می‌کنند، چند وزیر را هم اضافه می‌کنند و بعد تیتر می‌زنند «ردپای چند وزیر در پرونده...». وی طی سخنانی در مراسم سی‌وسومین سالروز تاسیس سازمان بازرسی کل کشور افزود: «در فضایی که ما امروز در آن قرار داریم برخی فکر می‌کنند که بزرگنمایی فساد کار خوبی است. برخی رسانه‌ها داد از فساد می‌زنند و معلوم نیست چه می‌خواهند بگویند. می‌خواهند به گردن دیگران بیندازند، اشتباه می‌کنند چون کار غیرمنصفانه گریبانگیر خود آنها نیز خواهد شد.» وی افزود: «این واقعا تخلف است و من به دادستان تهران دستور دادم که تمامی این موارد را رصد کند و در آنچه خلاف قانون است، متخلفان را از هر مرتبه‌ای که باشند احضار کند.»رییس قوه‌قضاییه گفت: «اینکه نماینده محترمی حسب وظیفه‌اش باید در کمیسیون قضایی یا جای دیگری به موضوعی رسیدگی کند درست است اما نماینده حق ندارد در پرونده‌های قضایی ورود کند. این یک اشتباه است که برخی دارند مرتکب می‌شوند. در شورای نگهبان نیز مکررا روی این موضوع بحث شده است. حتی در پرونده‌های مختومه نیز اگر جهات سری و امنیتی وجود داشته باشد حق ورود ندارند.»آملی‌لاریجانی گفت: «عده‌ای در رسانه‌ها و حتی برخی مسوولان راه افتاده‌اند و می‌گویند فساد همه جا را گرفته است. این کار اشتباهی است؛ مهم این است که یک دستگاه حکومتی عزمش در مبارزه با فساد جزم باشد که بحمدالله جمهوری اسلامی ایران این‌طور است.»آملی‌لاریجانی اظهار کرد: «قوه‌قضاییه فراتر از این مباحث، در بحث برخورد با مفاسد اجتماعی از جمله برخورد با اراذل و اوباش و قاچاق موادمخدر در چندسال اخیر برنامه روشنی دارد. در بحث فساد اقتصادی نیز به پرونده‌هایی رسیدگی کردیم که رسانه‌های غربی می‌گفتند جمهوری اسلامی توان رسیدگی به این پرونده را ندارد ولی بعدا که به پرونده رسیدگی کردیم از آن ور بام افتادند به طوری که شروع به ریختن اشک تمساح کردند و گفتند چرا فردی را اعدام کردید.»

وی با بیان اینکه «قصاص؛ حق اولیای‌دم است و قوه‌قضاییه پای این قضیه ایستاده است»، گفت: متاسفانه در وضعیت فعلی هجمه‌های حقوق بشری علیه نظام و قوه‌قضاییه به راه انداخته می‌شود. آقای بان‌کی‌مون در گزارشی که به مجمع عمومی سازمان ملل داده حرف عجیب‌وغریبی زده است و گفته گرچه ما قبول داریم دستگاه قضایی قصاص را حق خصوصی اولیای دم می‌داند لکن دبیرکل تاکید می‌کند که حکومت باید جلوی اجرای این حق را بگیرد. حال باید گفت شما چه‌کاره هستید که این‌طور می‌گویید و تاکید می‌کنید نظام جمهوری اسلامی باید جلوی این کار را بگیرد؟ واقعیت این است که اینها پا را فراتر از حق خودشان می‌گذارند.»وی با اشاره به «لزوم تطبیق قوانین با شرع مقدس اسلام طبق تصریح قانون اساسی» گفت: «قصاص حرف قرآن است و قوه‌قضاییه هم پای آن ایستاده است. بسیاری از هجمه‌های حقوق بشری در مقام اجرا نیست بلکه هجمه به بنیان‌های فکری و اعتقادی یک ملت است، منتها آنها رویشان نمی‌شود این را بگویند.»رییس قوه‌قضاییه ادامه داد: «در بند ۱۷ این گزارش ادعا شده است که در جمهوری اسلامی جوانانی کمتر از ۱۷ سال بدون وکیل محاکمه و اعدام می‌شوند. از فردی با عنوان «جنت‌میر» نام برده‌اند مبنی بر اینکه او در ۱۵سالگی در اصفهان بدون وکیل محاکمه شده و در ۱۷ سالگی هم حکم او اجرا شده است. ما هرچه جست‌وجو کردیم چنین فردی وجود ندارد. اشکال این است که اینها برخی از اسامی را از ضد انقلاب می‌گیرند که هیچ سندی ندارند ولی آن را در یک گزارش و سند رسمی می‌آورند.»آملی‌لاریجانی افزود: «در بخش دیگری از این گزارش به نامساوی بودن حقوق زنان در ایران اشاره و گفته شده است چون زنان نمی‌توانند عضو شورای نگهبان شوند یا در دولت باشند، به‌اصطلاح ظهور و بروز ندارند که البته همین هم دروغ است. ما حتی در دولت قبل و حتی در دولت فعلی نیز اعضای زن داریم و معاون رییس‌جمهور یک زن است. برای عضویت زنان در شورای نگهبان نیز منعی وجود ندارد. یعنی زن نیز ممکن است فقیه باشد و عضو شورای نگهبان باشد منتها تشخیص این امر بر عهده مسوولان و ارگان‌های مرتبط است. همانطور که این امر در کشورهای دیگر وجود دارد. البته من در جایی متقابلا این سوال را مطرح کردم که چطور رییس‌جمهور آمریکا تاکنون زن نبوده است و چطور دبیرکل سازمان‌ملل زن نیست؟»

هاشمی‌رفسنجانی:

شرایط جدید؛ حاصل انحصارطلبی برخی جریان‌هاست

روابط‌عمومی مجمع تشخیص‌مصلحت‌نظام: آیت‌الله «هاشمی‌رفسنجانی» در دیدار جمعی از اعضای حزب «اعتماد ملی» استان تهران، گفت: «واقعه غدیر یکی از کارهای مهم خداوند است که نخواستند جامعه اسلامی بعد از پیامبر اکرم(ص) بدون سرپرست باشند و این مهم حکایت از آینده‌نگری حضرت برای زمان پس از خودشان دارد.»آیت‌الله «هاشمی‌رفسنجانی» با تاکید بر نقش احزاب برای روشنگری جامعه، گفت: «پیش از پیروزی انقلاب در فکر تحزب بودیم و حتی اعضای شورای مرکزی آن را نیز انتخاب کرده بودیم، اما شرط ما اجازه امام(ره) بود که امام راحل به دلیل ملاحظات امنیتی مخالفت می‌کردند، چون رژیم پهلوی با شناسایی افراد موثر مبارزه، همه را دستگیر می‌کرد.»رییس مجمع‌تشخیص‌مصلحت‌نظام با اشاره به مذاکره آیت‌الله مرحوم طاهری‌خرم‌آبادی در خارج و آیت‌الله شهید مطهری با امام راحل در پاریس، تصریح کرد: «به‌نمایندگی از دوستان روحانی پس از پیروزی خدمت امام راحل رفتم و دلایل ضرورت حزب را در شرایط پس از پیروزی گفتم. ایشان افزود: «با بیان دلایل خویش امام(ره) پذیرفتند و فرمودند بروید تشکیل دهید که با اجازه امام(ره)، حزب جمهوری اسلامی شکل گرفت.»آیت‌الله «هاشمی‌رفسنجانی» با یادآوری شرایط کشور در زمان تشکیل حزب جمهوری اسلامی و دستاوردهای آن گفت: «وقتی پس از تشکیل حزب، خدمت امام راحل رسیدیم و مشکلات مالی حزب را گفتم، ایشان مبلغی اختصاص دادند که همان مبلغ تاثیر فراوانی در گسترش کارهای فرهنگی حزب در سراسر کشور داشت.»رییس مجمع‌تشخیص‌مصلحت‌نظام با بیان خاطراتی از زمان سرپرستی خویش در وزارت کشور گفت: «با همکاری حزب، فرمانداران و استانداران مطمئنی برای کشور انتخاب شدند و شورای حزب، فراگیر بود.»ایشان با اشاره به پیوستن جمعیت‌های دیگر مانند خانه کارگر و موتلفه به حزب جمهوری اسلامی، گفت: «اقشار مختلف مردم و گروه‌های دانش‌آموزی، دانشجویی، کارگری، فرهنگیان و روحانیون به‌گونه‌ای از حزب استقبال کردند که در سراسر کشور طرفداران حزب صاحب نفوذ و رای بودند تا حدی که فعالیت انتخاباتی برای دیگر گروه‌ها محدود و یک‌نوع حالت انحصار پیش آمده بود.»ایشان افزود: «امام راحل که همیشه بر حضور همه اقشار مردم و با سلایق مختلف سیاسی در صحنه‌های اجتماع تاکید می‌کردند، وقتی چنین دیدند در چند مرحله فعالیت‌هایی حزب را ابتدا برای بسیجیان، نیروهای نظامی و شبه‌نظامی و سپس ائمه جمعه محدود کردند.»

رییس مجمع‌تشخیص‌مصلحت‌نظام در این‌باره افزود: «البته امام راحل من و آیت‌الله خامنه‌ای را با اینکه امام‌جمعه بودیم به‌دلیل حفظ شورای مرکزی و محل تصمیم‌گیری، مستثنی کردند و بر فعالیت ما در حزب نیز تاکید می‌کردند.»آیت‌الله «هاشمی‌رفسنجانی» با توصیف اوضاع کشور و رشد تدریجی مسایلی که منجر به کم‌فروغ‌شدن آثار حزب جمهوری اسلامی در کشور می‌شد، گفت: «وقتی احساس کردیم که حزب شاید عامل تفرقه شود، خدمت امام راحل رسیدیم و شرایط را گفتیم که اجازه امام(ره)، منجر به پایین‌کشیدن فتیله حزب شد.»رییس مجمع‌تشخیص‌مصلحت‌نظام با تاکید بر اهمیت تحزّب در جامعه، گفت: «اگر شرایط برای تشکیل احزاب بزرگ فراهم نیست، احزاب کوچک همسو و هم‌فکر می‌توانند با تشکیل جبهه در جهت نهادینه‌شدن دموکراسی تلاش نمایند.»

آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی افزود: «شرایط جدیدی پیش آمده که حاصل انحصارطلبی بعضی از جریانهاست و باید از این شرایط در جامعه‌ای فرهیخته که حتی زنانش تحصیلات دانشگاهی دارند، استفاده شود.»ایشان با اشاره به رشد جایگاه زنان در انقلاب اسلامی گفت: «با تحصیلات جمع عظیمی از زنان راهی برای آنان باز شد که جامعه باید استعداد زنان را در همه شوون زندگی باور نماید.»رییس مجمع‌تشخیص‌مصلحت‌نظام، اسلام را دین علم، تفکر و تعقل خواند و با اشاره به آیات متعدد قرآن که بر تحصیل دانش تاکید می‌کنند، گفت: «در جریان جنگ تبوک و در سال آخر عمر شریف پیامبر(ص) سوره توبه نازل شد که در آن خداوند می‌فرماید: «وَ مَا کانَ الْمُومِنُونَ لِینفِرُواْ کآفَّه فَلَوْلا نَفَرَ مِن کلِّ فِرْقَه مِّنْهُمْ طَآئِفَه لِّیتَفَقَّهُواْ فِی الدِّینِ وَ لِینذِرُواْ قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُواْ إِلَیهِمْ لَعَلَّهُمْ یحْذَرُونَ» که تاکید می‌نماید شایسته نیست همه مومنان برای جهاد کوچ کنند، بلکه می‌گوید برای آگاهی، دانش و تفقه تلاش نمایند.»

آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی افزود: «شاید بعضی‌ها بخواهند تفقه را محدود به مطالعات دینی کنند، اما معلوم است که به مجموعه دانش نظر دارد.»ایشان تعبیر امام راحل درباره فقه را که «تئوری اداره جامعه از گهواره تا گور دانسته‌اند»، بسیار معنادار خواند و گفت: «این دیدگاه، نشان می‌دهد که فقه اسلامی همه ابعاد زندگی انسان‌ها را شامل می‌شود.»

عکس: روح‌الله وحدتی

سیدمحمد خاتمی:

باید به خود بیاییم

ایلنا: رییس‌جمهوری پیشین ایران گفت: «مساوات در برابر قانون، اخلاق در بعد اجتماعی و مهم‌تر از آن در بعد سیاسی بالاخص در بین حاکمان از نکات و معیارهای موردتوجه حضرت علی بود که توجه به این معیارها و مواضع می‌تواند مبنا و الگوی خوبی برای جوامع اسلامی در امر همبستگی و اتحاد باشد.»خاتمی در بخشی از سخنان خود اظهار امید واری کرد که در وضعیت زندانیان سیاسی گشایشی به وجود آید. او گفت برای کار خوب هیچگاه دیر نیست.

رییس دولت اصلاحات با تاکید بر اینکه «علی(ع) الگو، سرمشق و ولی ماست» گفت: «اولیای خداوند به میزانی که از کمال انسانی برخوردار هستند از مقام ولایت الهی برخوردار می‌شوند کمااینکه پیامبر(ص) تربیت‌شده خدا و علی(ع) تربیت‌شده پیامبر خدا بودند یا به‌تعبیری علی با واسطه تربیت‌شده خود خداوند بود.»

او ادامه داد: «علی(ع) نه به لحاظ تشیع و اسلام که از نظر تحلیلی و فلسفی یک معیار است و مواضع او یک راهنمای روشن در زندگی انسان‌هاست. علی(ع) در میان بزرگان و همچنین صحابه پیامبر ویژگی‌های بارزی داشت و در نهایت نیز چندسالی هم به حکومت ظاهری هم رسید. از این جهت مناسب است که در این موقعیت حساس او را سرمشق خود قرار دهیم.»

رییس «بنیاد باران» با تاکید بر اینکه «اسلام آمده بود تا توفیق در جامعه را سرمشق همه قرار دهد»، بیان کرد: «اسلام آمده بود تا انسان بنده هیچ‌کسی جز خدا نباشد و سرسپردگی به خدا عین آزادی است. اسلام آمده بود تا بگوید اساس رشد عدل، اخلاق و حق مبنای رابطه در نظام اجتماعی باید باشد. اسلام آمده بود تا بگوید انسان دارای کرامت و عقل است.»

«خاتمی» با اشاره به دوران پس از پیامبر اسلام خاطرنشان کرد: «در این دوران مبانی اساسی اسلام ادامه نیافت و ما شاهد بودیم که در آن دوران بسیاری از جاهلیت‌های اعراب زنده شد. ثروت‌های انباشته‌شده به خصوص با فتوحات اسلام، بداخلاقی‌ها، دنیازدگی و همه‌وهمه حاصل آن شدند تا فاصله بسیار عمیقی بین مردم و حکومتی که روزگاری از مردم برآمده بود، ایجاد شود. مردم با ابراز نارضایتی تند علیه حکومت، رو به علی(ع) آوردند.»

رییس دولت اصلاحات افزود: «امام‌علی(ع) در این زمان استنکاف کرده و به مردم گفتند مرا رها کنید و کسی غیراز مرا بخواهید. ما به‌سوی آینده‌ای روان هستیم که رنگارنگی بسیار زیادی دارد و در آن دل‌ها آرام نمی‌گیرد، بر کرانه انسانی ابرهای تیره گسترده شده و راه راست مجهول است. پس بدانید اگر من تقاضای شما را اجابت کنم شما را به راهی می‌برم که می‌دانم. به اعتراض‌ها و خرده‌گیری افراد گوش نخواهم داد و آنچه حق است انجام می‌دهم.»او در عین حال اضافه کرد: «حضرت علی(ع) سخنان خود را اینچنین ادامه دادند که ای مردم اگر مرا رها کنید کسی چون شما یک شهروند خواهم بود و شاید شناوترین شهروند باشم که در جامعه زندگی می‌کند و هرکسی را که شما برگزینید من از او تبعیت می‌کنم. اگر من وزیر یا مشاور شما باشم بهتر از آن است که امیر شما باشم. با این وجود مردم اصرار ورزیدند و حضرت علی(ع) امیر شدند.»رییس بنیاد باران با اشاره به پیشنهاد خود درخصوص «گفت‌وگوی تمدن‌ها»، گفت: «در شرایط کنونی که تندی و خشونت و معیارهایی خلاف مبانی اسلام رخ می‌دهد می‌خواهم پیشنهادی بدهم تا راه تازه‌ای برای رفع این مشکلات و بحران‌ها باشد. ما مسلمانان مستحق یک زندگی خوب در کنار امنیت و آزادی هستیم که از آن محروم شده‌ایم. ما مستحق جامعه‌ای پیش‌رو در عرصه‌های مختلف سیاسی، فرهنگی و اجتماعی هستیم که ذخایر آن را چه به‌لحاظ انسانی و چه به‌لحاظ منابع داریم، اما از آن محروم‌هستیم.

ما مسلمانان در غنی‌ترین منطقه جهان به‌لحاظ ذخایر انسانی و مالی قرار داریم؛ منطقه‌ای که راهبردی‌ترین منطقه دنیا به‌لحاظ سیاسی و جغرافیایی است و از این‌رو دشمنان قصد نفوذ و تخریب در این منطقه را دارند.»رییس دولت اصلاحات افزود: «با این وجود حکومت‌های وابسته، مستبد یا منفعل در برابر بیگانگان و دشمنان در این منطقه حضور دارند که با روش‌های خود منابع مالی منطقه را به باد می‌دهند. ما شاهد وجود اختلافات در دنیای اسلام و وجود گرایش‌های مختلف انقلابی هستیم که اگر روی کار بیایند جامعه را به تحجر می‌کشانند و اگر روی کار نیایند به خشونت و ترور وابسته می‌شوند.»

«خاتمی» با بیان اینکه «ممکن است برخی مفاهیم چون تفکیک قوا، آزادی مدنی و حقوق بشر در گذشته مطرح نبودند ولی با تکیه بر معیارها و اصول می‌توان آنها را دریافت»، افزود: «ما می‌توانیم زندگی امروز خود در دنیا و جامعه امروزی را با مقتضیات زمان و بر پایه اصول و معیارها دنبال کرده و به معیارها وفادار بمانیم. امروز زندگی بشری در معرض خطر جدی است و حکومت‌های غیروابسته به مردم در حال انجام اموری هستند که منتهی به بسته‌شدن راه مردم می‌شود.»رییس دولت اصلاحات گفت: «به‌عنوان یک انسان کوچک پیشنهاد می‌کنم تا علی(ع) را به‌عنوان کسی که در زندگی فردی اخلاقی و سیاسی ابرمرد بوده است مبنای راه خود قرار دهیم که رفتار و کردار او می‌تواند یک جهت راهنما برای ما باشد.»

وی همچنین خطاب به شیعیان و اهل تسنن اعلام کرد: «برای برادران سنی نیز مشخص است که علی(ع) خلیفه مشروع پیامبر بوده و به اتفاق نظر مسلمانان و صحابه، او یار افضل و نزدیک با پیامبر خاتم بوده است. معیار قراردادن علی باعث می‌شود تا دربرابر چه حکومت‌های غیرمردمی و چه گروه‌های خشن، یک اتحاد و وحدت بین جوامع اسلامی صورت بگیرد.»

«خاتمی» با اشاره به بخشی از خصوصیات و مواضع علی(ع) در امور حکومتی خاطرنشان کرد: «از نظر ایشان، رضایت مردم پایه حکومت مشروع، رای و خواست مردم، امر لازم حکومت‌ها، اهتمام به حق و حرمت مردم، دلیر خواستن و دلیرکردن مردم، نقدپذیری مسوولان، تحمل مخالفان و جلوگیری از درگیری‌ها و خشونت‌ها، نکوهش قولی و عملی استبداد، تاکید به مشورت و دفاع از محرومان در این حمایت از معیارهای مهم حضرت علی در امور حکومتی بود.»

رییس «بنیاد باران» خاطرنشان کرد: «مساوات دربرابر قانون، اخلاق در بعد اجتماعی و مهم‌تر از آن در بعد سیاسی بالاخص در بین حاکمان از دیگر نکات و معیارهای مورد توجه حضرت علی بود که توجه به این معیارها و مواضع می‌تواند مبنا و الگوی خوبی برای جوامع اسلامی در امر همبستگی و اتحاد باشد.»

نگاه

فرصت‌های مقاومت کوبانی برای ایران

فواد شمس

● مقاومت مردم شهر کردنشین کوبانی در مقابل تروریست‌های «داعش» موجی از حمایت‌های بین‌المللی را در سرتاسر جهان برانگیخته است. در واقع نبردهای شهر کوبانی تبدیل به نبرد بین دوافق مختلف شده است؛ افق انسانیت در برابر بربریت؛ سلفی‌های تروریست در مقابل مردمی که از نظر فرهنگی و تاریخی ریشه‌های مشترکی با ایرانیان دارند تا جایی که حتی یکی از رهبران «داعش»، کردهای کوبانی را ایرانی نامیده و با ادبیات مرتجعانه و سلفی‌گرانه‌اش آنان را مجوس و مهدورالدم دانسته است. در این بین، در ایران نیز در شهرهای مختلف کردنشین و همچنین در شهرهای دیگر همچون تبریز، شیراز و از همه مهم‌تر در تهران تجمعات آرام و مدنی برگزار شد. در حالی که در کشور ترکیه که اردوغان و حزب AKP مدعی دموکراسی هستند، هرنوع تجمع و تظاهرات کردها و دیگر شهروندان ترکیه با خشن‌ترین روش‌ها توسط پلیس و ارتش ترکیه با همکاری چماقداران سلفی سرکوب می‌شود. در ایران کردها و دیگر شهروندان ایرانی در حمایت از هم‌تباران خود در کوبانی در آرامش کامل و امنیت توانسته‌اند تجمعات مسالمت‌آمیز برگزار کنند. در شرایط فعلی خاورمیانه به نظر می‌رسد ایران یک فرصت تاریخی برای ایجاد پیوندهای قوی‌تر با کردها دارد. در حالی که در ترکیه دولت اردوغان با پیوند استراتژیک با «داعش» می‌خواهد رویای عثمانی را احیا کند، ایران می‌تواند با حمایت از کردها به‌عنوان مردمانی که پیوندهای عمیق فرهنگی با ایرانیان دارند و اکنون منافع استراتژیکشان با ایران درهم تنیده شده است، نقش مهمی در مقابل تحقق کابوس شوم تسلط «داعش» بر سوریه و عراق و خاورمیانه ایفا کند. به هرروی تحولات اخیر خاورمیانه واقعا برای درک دوباره از واقعیت‌های سیاسی جاری در این نقطه از جهان مهم و سرنوشت‌ساز است. از طرف دیگر کردهای ساکن در ایران برخلاف هم‌زبانانشان در سوریه، عراق و ترکیه همواره در کنار دیگر شهروندان ایرانی در صلح و آرامش زندگی کرده‌اند. اکنون هم این وضعیت فرصتی است که همبستگی بین اقوام مختلف ساکن در ایران بیشتر شود. وقتی در دانشگاه تبریز به عنوان بزرگ‌ترین شهر آذری‌نشین و ترک‌زبان در حمایت از کردهای کوبانی تجمع برگزار می‌شود، وقتی در شیراز به عنوان شهر اصلی فارس‌زبانان در دفاع از مردم کرد کوبانی تجمع برگزار می‌شود، وقتی در چندین‌شهر کردنشین ایران بدون هیچ‌مشکلی تجمعات آرام و مسالمت‌آمیز در دفاع از مردم کوبانی شکل می‌گیرد، وقتی در پایتخت چندین‌هزار شهروند کرد و غیرکرد در کنار هم فریاد حمایت از کوبانی سرمی‌دهند، این‌همه نشان از یک فرصت تاریخی برای ایرانیان است که همبستگی داخلی مردم ایران در مقابل هرنوع تفرقه‌افکنی قومی، نژادی و مذهبی تقویت شود. در حالی که این‌روزها سکه رایج قدرت‌های بین‌المللی و برخی قدرت‌های منطقه‌ای سعودی و عثمانی تفرقه‌افکنی است، مردم ایران نشان دادند پیوندهای عمیقی با هم دارند. در این شرایط، موضع‌گیری‌های اصولی و مناسب وزارت امور خارجه ایران که در گفته‌های سخنگوی آن شنیده شده است، نشان از مسوولیت‌پذیری ایران در تحولات خاورمیانه دارد. درواقع کوبانی امروز صحنه آزمون است. دولت اردوغان با تمام ادعاهای توخالی‌اش در کنار خشن‌ترین گروه تروریستی تاریخ یعنی «داعش» ایستاده است و دولت ایران در کنار مقاومت ستودنی مردم کوبانی. درواقع مقاومت مردم کوبانی این‌روزها برای ایران فرصتی فراهم آورده است که هم همبستگی درونی ملت خود را تقویت بخشد و هم منافع استراتژیک خود در خاورمیانه را تعمیق دهد. امید است که این رویه تعمیق یابد تا حس همبستگی بین کردها با دیگر اقوام ساکن ایران تعالی بیشتری یابد. از طرف دیگر دولت ایران از کردهای سوریه در چارچوب اصول انسانی و منافع بلندمدت استراتژیک در مقابل «داعش» حمایت عملی متناسب صورت دهد.

ادامه از صفحه اول

خاتمی؛ فرزند زمانه خویشتن

برخی به‌منظور تحقق عدالت، آزادی را به مسلخ بردند، درحالی‌که عدالت مدنظر آنان نیز سرابی بیش نبود؛ برعکس برخی با تاکید بر آزادی، عدالت را به بوته فراموشی سپردند، غافل از اینکه عدالت و آزادی فراتر از پیوستگی مکانیکی دارای همبستگی ارگانیکی است یا به تعبیر اینجانب نه‌تنها دوروی یک‌سکه که آلیاژهای تشکیل‌دهنده یک سکه‌اند و خاتمی با نفی نگاهی یکجانبه‌گرایانه در این حوزه، به جای رویکردی تقابلی دارای نگاهی تعاملی بین عدالت و آزادی است. ۳- اندیشه خاتمی برآیندی از آرمانخواهی و واقعیت‌گرایی است. ۴- وی معدلی از سنت‌گرایی و مدرنیسم را ارایه می‌دهد. نه به بهانه ارزش‌های مدرن، سنت‌های اصیل را کنار می‌گذارد و نه به بهانه حفظ سنت، نوگرایی را نفی و انکار می‌کند. ۵- خاتمی از ظرف جمهوری با محتوای اسلام حمایت می‌کند و دو واژه جمهوریت و اسلام را در تقابل هم قرار نمی‌دهد. ۶-عقل و شرع را تقابلی نمی‌بیند و به قاعده تلازم، اعتقاد و ایمان دارد. ۷-خاتمی بین توده‌گرایی (Mass Society) و نخبه‌گرایی (Elitism) به جامعه مدنی (Civil Society) معتقد و پایبند است. ۸-نه غرب‌ستیز است و نه غرب‌گریز؛ بلکه به تعامل، گفت‌وگو و لوازم آن با دنیای غرب توجه و اهتمام دارد. ۹- در طی فرآیند توسعه و اعتلای کشور به افراط و تفریط گرایشی نشان نمی‌دهد؛ بلکه مشی اعتدالی را مبنای حرکت خویش قرار می‌دهد. ۱۰- و در یک کلام خاتمی در میانه رادیکالیسم و محافظه‌کاری به اصلاح‌طلبی ایمان و اعتقاد دارد و این نیاز زمانه ماست.